

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о. ректора Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Ольга СОКОЛЕНКО

«21» 01 2021 р.

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

спеціальність: 031 Релігієзнавство

галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Схвалено:

Вченою радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

від 21.01. 2021р., протокол № 6

**Дніпро
2020**

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедрою філософії, факультет суспільних наук та міжнародних відносин.

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

- від «21» грудня 2017 р., прот. № 6 (перша редакція);
- від «21» лютого 2019 р., прот. № 9 (зміни до ОПІ для набору 2019/2020н.р.);
- від «10» вересня 2020 р., прот. № 1 (редакція № 2);
- від «21» січня 2021р., прот. № 6 (редакція № 3)

3. Розробники (робоча/проектна група):

1. Шевцов Сергій Вікторович, доктор філософських наук, професор кафедри філософії.
2. Окорочков Віктор Броніславович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії.
3. Бродецька Юлія Юріївна, доктор філософських наук, доцент кафедри філософії.
4. Павленко Ігор Васильович, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії.
5. Корнієнко Марія Петрівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1 курс, другий (магістерський) рівень, 031 Релігієзнавство, ОП «Релігієзнавство».

4. При розробці враховані вимоги:

1. Освітнього стандарту спеціальності:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, **затверджений** наказом Міністерства освіти і науки України від 22 жовтня 2020 р. № 1296, **вводиться в дію** з 2020/2021 навчального року.

Стандарт **погоджено** рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 30 вересня 2020 р., протокол № 17.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

1. Вчена рада факультету/центру: протокол № 3 від «10» 12 2020р.

Голова Вченої ради [підпис] (О.С.Токовенко)

2. Рада з якості ДНУ: протокол № 3 від «20» 01 2021р.

Голова РЗЯВО [підпис] (О.О. Дробахін)

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

1. Роботодавці:

1. Шабанова Юлія Олександрівна, завідувач кафедри філософії і педагогіки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».

2. Пацан Василь Олексійович (Архієпископ Євлогій), доцент кафедри філософії (за сумісництвом) Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

3. Чичков Анатолій Григорович, завідувач кафедри філософії та українознавства, Український державний хіміко-технологічний університет.

2. Здобувачі вищої освіти:

1. Маринчук Юрій Андрійович, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 4 курс перший (бакалаврський) рівень, 033 Філософія, ОП «Філософія».

2. Бойко Анна Андріївна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1 курс, другий (магістерський) рівень, 031 Релігієзнавство, ОП «Релігієзнавство».

3. Вороніна Анжела Ігорівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1 курс, другий (магістерський) рівень, 031 Релігієзнавство, ОП «Релігієзнавство».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 031 Релігієзнавство

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Факультет суспільних наук і міжнародних відносин Кафедра філософії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Релігієзнавство»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational and Professional Program «Religious Studies»
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація мовою оригіналу	Магістр Освітня кваліфікація: магістр релігієзнавства
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: магістр Спеціальність: релігієзнавство Спеціалізація: -- Освітня програма: Освітньо-професійна програма «Релігієзнавство»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Master Degree, Religious Studies Educational Program: Religious Studies
Професійна кваліфікація	--
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 5 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми «Релігієзнавство» за спеціальністю 031 Релігієзнавство Другий (магістерський) рівень УД № 04003208 від 08.01.2019 р. Термін дії до 01.07.2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Форми навчання	денна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії до 01.07.2024р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно розв'язувати складні наукові задачі і проблеми у галузі релігієзнавства, проводити дослідження та здійснювати інновації, розкривати взаємозв'язок між сучасними соціальними процесами та релігієзнавчим змістом освітньої практики як під час навчання, так і безпосередньо у процесі професійної діяльності.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	Об'єктом вивчення та професійної діяльності магістра релігієзнавства є феномен релігії, його вплив на суспільство, людину та різні сфери життєдіяльності.

спеціальність, спеціалізація)	<p>Цілі навчання – підготовка фахівців, які мають сучасні знання та практичні навички у галузі релігієзнавства, необхідні для розв’язання складних задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері релігієзнавства.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області становить система базових понять, концепцій, теорії релігієзнавства, релігійні феномени та їх закономірності.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи аналізу релігійних явищ та процесів, методи і методики емпіричного дослідження релігії, інформаційно-комунікативні технології.</p> <p>Інструментарій і обладнання: сучасні інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в гуманітаристиці.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра має академічну орієнтацію. Наукова орієнтація: дослідження в галузі релігієзнавства.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі релігієзнавства. Ключові слова: релігієзнавство, релігія, історія релігії, віра, релігійна етика, релігійна антропологія.
Особливості програми	Індивідуальна дослідницька робота, участь у комплексних розробках у складі фахових аналітичних груп; дослідження у сфері суспільних і гуманітарних наук; організація та участь у міжнародних наукових заходах.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України, Класифікатором професій ДК 003:2010</p> <p>231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2019.9 Асистент, викладач вищого навчального закладу,</p> <p>2433Професіонали в галузі інформації та інформаційного аналізу.</p> <p>2443Професіонали в галузі філософії, історії та політології.</p> <p>2460 Професіонали в галузі релігії.</p>
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, лекції, семінари, практика, навчання у проблемних філософських гуртках
Оцінювання	Письмові екзамени, заліки, контрольні роботи, практика, есе, презентації, курсові роботи, кваліфікаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері релігієзнавства.
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 02 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 03 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 04 Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 05 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 06 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>

	<p>ЗК 08 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 09 Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)</p>	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>СК 01 Здатність критично осмислювати проблеми у сфері релігієзнавства і на межі галузей знань, аналізувати наукові здобутки та результати релігієзнавчих напрямів і шкіл.</p> <p>СК 02 Здатність осмислювати релігію як соціальне явище, інтегрувати знання у сфері релігієзнавства та застосовувати їх у різних сферах суспільної діяльності.</p> <p>СК 03 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення у галузі релігієзнавства, розв'язувати сучасні релігієзнавчі проблеми.</p> <p>СК 04 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування емпіричних даних та теоретичного матеріалу з використанням усталених і новітніх методів релігієзнавства.</p> <p>СК 05 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі релігієзнавчого знання.</p> <p>СК 06 Здатність здійснювати предметний компаративний аналіз феноменів, що репрезентують унікальність і різноманітність релігійних традицій світу.</p> <p>СК 07 Здатність класифікувати види та типи релігійної комунікації, аналізувати когнітивні, психологічні та медійні технології впливу релігії на суспільство.</p> <p>СК 08 Здатність надавати експертно-аналітичну оцінку та прогнозувати потенційні можливості використання релігії з метою деструктивного впливу на свідомість і психіку людей, розпізнавати найбільш поширені маніпуляційні стратегії.</p> <p>СК 09 Здатність визначати й розробляти стратегічні пріоритети у галузі релігійної свободи і релігійної безпеки України з урахуванням особливостей державно-конфесійних та міжрелігійних відносин.</p> <p>СК 10 Здатність розробляти і реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК 11 Здатність управляти робочими або навчальними процесами у галузі гуманітарних наук, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p><i>Компетентності, визначені закладом вищої освіти:</i></p> <p>СК 12. Компетентність у сфері принципів і головних засад феноменологічного дослідження релігії, застосовування методів феноменології для дослідження релігійних систем.</p> <p>СК 13. Здатність досліджувати логіко-методологічний зміст і семіотичні особливості складних соціокультурних та релігійних систем.</p> <p>СК 14. Здатність досліджувати сутність, зміст та основні категорії релігійності як антропологічного і культурного феномену, використовувати даний аналіз в якості антропологічної і культурної даності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p><i>Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>РН 01. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.</p>

	<p>PH 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової й усної комунікації, в тому числі для наукового і професійного спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>PH 03. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного розв'язання складних задач у сфері релігієзнавства, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>PH 04. Оцінювати і критично аналізувати державно-конфесійні, міжконфесійні та міжрелігійні відносини, стан релігійної свободи і релігійної безпеки в Україні та світі.</p> <p>PH 05. Пропонувати шляхи вирішення суспільно-релігійних проблем у складних і непередбачуваних умовах, що передбачає застосування релевантних підходів та прогнозування.</p> <p>PH 06. Ефективно взаємодіяти у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різних рівнів, релігійними організаціями, віруючими й невіруючими особами.</p> <p>PH 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями та школи класичного і сучасного релігієзнавства.</p> <p>PH 08. Систематизувати факти релігійного життя суспільства, інтерпретувати релігійні події та явища на основі розуміння специфіки впливу релігії на суспільні процеси.</p> <p>PH 09. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань релігієзнавства до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>PH 10. Приймати ефективні рішення при розв'язанні складних задач і проблем релігієзнавства та у ширших контекстах, зокрема в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.</p> <p>PH 11. Розробляти наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства з урахуванням цілей та обмежень, а також соціальних, економічних і правових аспектів.</p> <p><i>Результати навчання, визначені закладом вищої освіти:</i></p> <p>PH 12. Досліджувати сутність, зміст та основні категорії релігійності як антропологічного і культурного феномену, використовувати даний аналіз в якості антропологічної і культурної даності.</p> <p>PH 13. Досліджувати логіко-методологічний зміст і семіотичні особливості складних соціокультурних систем.</p> <p>PH 14. Досліджувати взаємозв'язок і відмінності між основними філософськими і релігійно-містичними вченнями.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах:</p> <p>відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності;</p> <p>обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів;</p> <p>моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників;</p> <p>впровадження результатів стажування та наукової діяльності в освітній процес.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі</p>

	використовується мультимедійне обладнання для проведення лекцій, для практичних та лабораторних занять – обладнання комп'ютерних лабораторій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Університет має власний веб-сайт за адресою http://dnu.dp.ua, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.</p> <p>Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загально університетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю. В наявності завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання курсових та дипломних робіт, пакети завдань для проведення ректорських та комплексних контрольних робіт. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного, семестрового та ректорського контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення студентом української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
I Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Методологія та організація наукових досліджень	4	екзамен	2
ОК 1.2	Педагогіка та психологія вищої школи	3	диф. залік	1
ОК 1.3	Іноземна мова професійного спілкування	3	диф. залік	1
II Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Семіотика релігії	4	екзамен	1
ОК 2.2	Релігійна естетика	3	екзамен	1
ОК 2.3	Феноменологія релігії	4	екзамен	1
ОК 2.4	Курсова робота з дисципліни "Феноменологія релігії"	1	диф. залік	1
ОК 2.5	Моральне богослов'я. Релігійні аспекти етики	3	екзамен	1
ОК 2.6	Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	3	диф. залік	1
ОК 2.7	Релігійна антропологія	4	екзамен	1
ОК 2.8	Сучасна релігійно-філософська думка	3	екзамен	2
ОК 2.9	Виробнича практика: асистентська	6	диф. залік	3
ОК 2.10	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	24	захист кваліфікаційної роботи	3
Вибіркові компоненти				
ВК 1	Дисципліна 1	5	диф. залік	2
ВК 2	Дисципліна 2	5	диф. залік	2
ВК 3	Дисципліна 3	5	диф. залік	2
ВК 4	Дисципліна 4	5	диф. залік	2
ВК 5	Дисципліна 5	5	диф. залік	2
Загальний обсяг обов'язкових компонент				65 (72%)
Загальний обсяг вибірових компонент (дисциплін вибору студента)				25 (28%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				90

Примітка: здобувачам вищої освіти пропонується провести вибір навчальних дисциплін на основі двох переліків вибірових компонент:

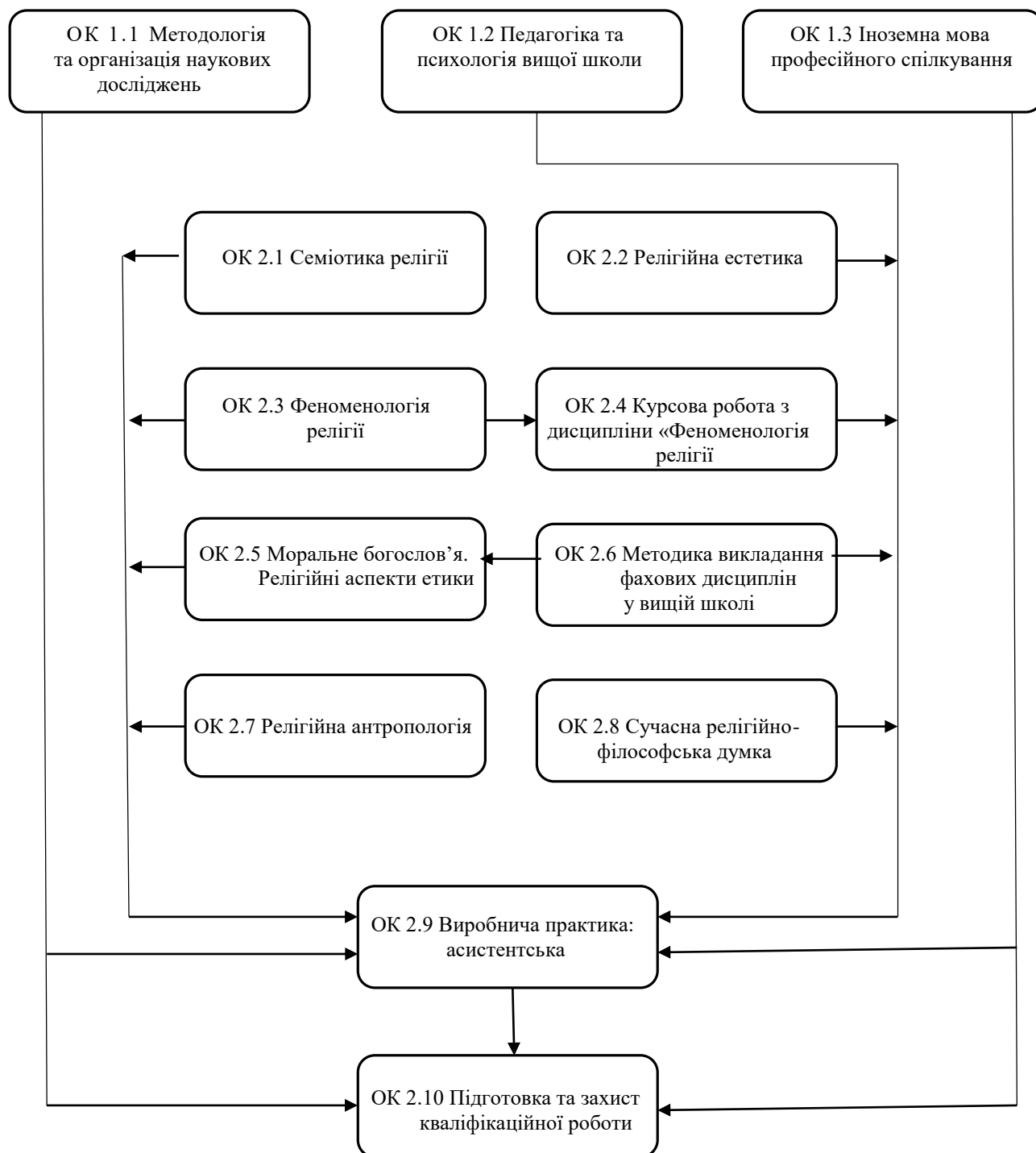
- **університетський вибіровий каталог (УВК)**, що складається із загальноуніверситетського переліку дисциплін, на основі якого здійснюється вибір дисциплін для формування загальних компетентностей ОП, соціальних навичок та світогляду за власним уподобанням. Перелік дисциплін розміщується на сайті університету.
- **факультетський вибіровий каталог (ФВК)** – навчальні дисципліни галузево-професійного спрямування зі спеціальностей факультету, що дозволяють отримати професійні навички з певної галузі знань та навчальні дисципліни професійного спрямування (програмні вибірові компоненти), що дозволяють отримати поглиблену підготовку за освітньою програмою й закріплюють набуті фахові компетентності. На основі засвоєння дисциплін із факультетського

каталогу формуються загально-професійні або фахові компетентності. Перелік дисциплін розміщується на сайті університету/ факультету.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік
1	1	ОК 1.2, ОК 1.3, ОК 2.1, ОК 2.2, ОК 2.3, ОК 2.4, ОК 2.5, ОК 2.6, ОК 2.7.	9	16
	2	ОК 1.1, ОК 2.8, ВК 1, ВК 2, ВК 3, ВК 4, ВК 5	7	
2	3	ОК 2.9, ОК 2.10	2	2

Структурно-логічна схема послідовності вивчення освітніх компонент
ОП «Релігієзнавство»

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p style="text-align: center;">•</p> <p>Форма атестації здобувачів вищої освіти – атестація здобування здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи – <u>дипломної роботи магістра</u>.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складної задачі або проблеми у сфері релігієзнавства, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота або її реферат має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 1.3	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10
ЗК 1	•						•		•				•
ЗК 2	•											•	•
ЗК 3			•									•	
ЗК 4			•				•					•	•
ЗК 5	•	•										•	•
ЗК 6							•					•	•
ЗК 7			•										
ЗК 8							•						•
ЗК 9			•					•		•			
ЗК 10		•						•	•	•			
СК 1						•		•		•	•		
СК 2				•						•			
СК 3				•							•		
СК 4	•						•						•
СК 5						•							•
СК 6				•	•					•			
СК 7								•		•	•		
СК 8				•						•			
СК 9											•		
СК10	•									•	•		
СК11		•							•			•	
СК12						•	•						
СК13				•							•		
СК14										•			

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 1.3	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10
ПР 1							•		•			•	•
ПР 2			•				•		•			•	•
ПР 3	•	•							•			•	
ПР 4				•				•			•		
ПР 5	•												•
ПР 6				•					•			•	
ПР 7						•					•		
ПР 8								•		•	•		
ПР 9		•							•			•	•
ПР 10	•			•							•		
ПР 11											•		•
ПР 12										•			
ПР 13				•	•								
ПР 14						•	•				•		•